

विप्रा इति वाचा उच्चैः पाठेनैव उत मेधया ऊहापोहकौशलेन विप्राः विदानाः पंडिता अपि जिताः मज्जिताश्च तां प्रसिद्धां वाचं वेदमयीं मेधया सहितां बंदिना कुतकर्णविमज्जितां अहं यथा उज्जहार उद्धृतवानस्मितथा संतः सदसद्बचनविवेककुशलाः अवचित्वंति परीक्षयंति लोढर्थे रुट् परीक्षयंति त्वत्यर्थः ॥ २६ ॥ ननु बंदिनोद्धृतावांचत्वमेव कुतकर्णविमज्जितवानसितत्र किंसङ्घिः परीक्षणायमित्याशंक्याह अग्निर्दहन्निती अग्निः दहन् स्वभावेन दाहकोपि जातवेदाः जाता नि सतामसतांचरुत्ता नि वेदजानतो विजातवेदाः सर्वान् मन्त्राणि धर्मज्ञानं समस्तं ज्ञानं प्राप्नुवन्ति

अष्टावक्र उवाच विप्राः समुद्रां भ्रमं सिमज्जिता ये वाचा जिता मे धया वा विद्वानाः ॥ तां मे धया वाचमथो जहार यथा वाचमवचिन्वन्ति संतः ॥ २६ ॥ अग्निर्दहन्
जातवेदाः सतांगृहान् विसर्जयन्ते जसानस्मधा क्षीत् ॥ बालेषु पुत्रेषु कृपणं वदत्सु तथा वाचमवचिन्वन्ति संतः ॥ २७ ॥ श्लेष्मातकी क्षीणवर्चाः शृणोषि उता होत्वां
स्तुतयो मादयन्ति ॥ हस्ती वत्सवंजनकविनुद्यमानो न मामिकां वाचमिमां शृणोषि ॥ २८ ॥ जनक उवाच शृणोमि वाचं तव दिव्यरूपाममानुषीं दिव्यरूपो
सि साक्षात् ॥ अजैषीर्यद्विदं त्वं विवादे निस्तृष्ट एष तव कामो धबंदी ॥ २९ ॥ अष्टावक्र उवाच नानेन जीवता कश्चिदर्थो मिबं दिना नृप ॥ पिता यद्यस्य वरु
णो मज्जयै नं जलाशये ॥ ३० ॥ बंधुवाच अहं पुत्रो वरुणस्यो तराज्ञो न मे भयं विधत्ते मज्जितस्य ॥ इमं मुहूर्तं पितरं द्रक्ष्यते यमं षा वक्रश्चिरनष्टं कहोडं ॥ ३१ ॥
लोमश उवाच ततस्ते पूजिता विप्रा वरुणे न महात्मना ॥ उदतिं शुंस्ततः सर्वे जनकस्य समीपतः ॥ ३२ ॥ कहोड उवाच इत्यर्थमिच्छंति सुतान् जनानां जन
नकर्मणा ॥ यदहं नाशकं कर्तुं तपुत्रः कृतवान् मम ॥ ३३ ॥ उता वलस्य बलवानुत बालस्य पंडितः ॥ उता वा विदुषो विद्वान् पुत्रो जनकजायते ॥ ३४ ॥ शितेन ते परशु
ना स्वयमेवांतको नृप ॥ शिरांस्य पाहरन्नाजौ रिपूणां भद्रमस्तुते ॥ ३५ ॥ महदौ कथ्यं गीयते सामचाग्रं सम्यक्सोमः पीयते चात्र सत्रे ॥ शुची भगान् प्रतिजगद्गृध्रश्च
हृष्टाः साक्षाद्देवा जनकस्यो तराज्ञः ॥ ३६ ॥ लोमश उवाच समुत्थितेष्वथ सर्वेषु राजन् विप्रेषु तेष्वधिकं सुप्रभेषु ॥ अनुज्ञातो जनकेनाथ राज्ञा विवेश तोयं साग
रस्यो तबंदी ॥ ३७ ॥ अष्टावक्रः पितरं पूजयित्वा संपूजितो ब्राह्मणैस्तैर्यथा वत् ॥ प्रत्याजगामाश्रममेव चाग्र्यं जित्वा सौतिं सहितो मातुलेन ॥ ३८ ॥

ननावादुरितारेभेत्यादिवन् यथातप्तपरशुग्रहणेवर्द्धिः सत्याग्निसंधिनदहतिसत्यपक्षपातीनुजातिवयोविद्यादिपक्षपाती एवंसंतोषिबालादिषु अतोबालवचनमिति मद्वाक्यं नावमंतव्यमिति भावः ॥ २७ ॥ श्लेष्मातकीशब्दिस्तस्त्वविशेषस्तस्य पत्रेषु भोजनंतः फलमक्षणंच बुद्धिघ्नं दोषकरंच चेति प्रसिद्धं ॥ २८ ॥ अद्यतवकामो निस्पृहः एष बंदी दृश्यतामिति शेषः ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ इत्यर्थ एतदर्थं ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ शितेननी क्षणेन तेन तवरिपूणामित्यन्वयः यमादिपितवशत्रुसंहरणशक्तिरधिकेति भावः ॥ ३५ ॥ औक्थ्यं उक्थ्याव्यक्तु विशेषेण साक्षादित्यपरोक्षदेवतासान्निध्यमुच्यते ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ सौर्तिसूतस्य वरुणस्य पुत्रं ॥ ३८ ॥